

Ne za trgovski center sredi travnika?

4

Komunalni ne bo treba plačevati elektrike

6

Škotska v Pivki

7

Notranjsko

K R A Š K E novice

petek, 8. november 2013, letnik XII / št. 20 / Tiskovina / Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana / Regijski časopis, izhaja za občine Bloke, Cerknica, Logatec, Loška dolina, Pivka, Postojna

FOTO: BRIGITA KAVČIČ

Pripravljeni na zimsko sezono?

Čprav po snegu zaenkrat še ne diši, se zimska sezona nezadržno bliža. Poleg voznikov, ki te dni dejavno »preobuvajo« svoje jeklene konjičke, se nanjo pripravljajo tudi komunalna podjetja, Dars in policisti.

Prenova cest v notranjskih občinah poteka vse leto, intenzivne priprave na zimsko sezono pa se začnejo spomladi, ko sneg skopni in se v vsem obsegu pokažejo poškodbe na cestiščih. Težave z zdrsi tovornjakov in posledično zastoje na avtocestah naj bi omilila razširjena pooblastila Darsovim nadzornikom, ki bodo lahko sami izločali tovornjake iz prometa in izrekli globe. Te bodo za prekrškarje znašale od 50 do 500 evrov.

2 3

Iz vsebine:

4 Dijaki bodo upravljali z gozdom

Srednji gozdarski in lesarski šoli Postojna se je po desetletnih prizadevanjih uresničila velika želja. Šola je od Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov prejela v brezplačno upravljanje za vsaj deset let 20 hektarjev gozda in 30 hektarjev travniških površin v zaraščanju na območju Rakulika, ki bodo služili v izobraževalne namene.

7 Z RRA v svet podjetništva

Izvajanje nacionalnega projekta Podjetno v svet podjetništva so v Notranjsko-kraški regiji prevzeli sodelavci tukajšnje regionalne razvojne agencije. Namenjen je predvsem mladim brezposelnim, ki bi želeli stopiti na podjetniško pot. Med udeleženci prve skupine je pet že zaposlenih, prihodnje leto pa načrtujejo zaposlitev treh skupin z desetimi udeleženci.

Dragi bralke in bralci,

pred vami je nekoliko prenovljen, osvežen časnik Notranjsko-kraške novice. Poleg tiskarne smo zamenjali tudi distributerja, ki bo, upamo, vsaj tako dosledno kot dosedanja prinašal Novice v vaše domove. V nasprotnem primeru nam to sporočite, saj časopis ustvarjamo za vas in je prav, da ga pravočasno dobite v roke. Če pa zamuda vendarle ne bi bila prevelika, vas prosimo za razumevanje, saj bo dostava že pri naslednji številki bolj točna – vam in nam v veselje.

Prijetno branje vam želim
Blanka Markovič Kocen, urednica

Najemnik tudi na Snežniku

Ministrstvo za kulturo za najemnika Predjamskega gradu izbralo Postojnsko jamo – Kmalu naj bi najemnika dobile tudi grajske pristave gradu Snežnik

Postojna, Stari trg pri Ložu – V zadnjih dneh sta bili v naših krajih v središču pozornosti kar dve grajski zgodbi. Ministrstvo za kulturo je na razpisu kot najugodnejšega ponudnika za petnajstletni najem Predjamskega gradu izbralo družbo Postojnska jama, ki je sicer že več desetletij neformalno upravljala s tem edinstvenim kulturnim spomenikom. Ker konkurenca napoveduje tožbe (pritožba ni mogoča), pa bi zadnjo besedo utegnili imeti

sodišče. Proti odločitvi ministrstva ostro protestirajo tudi v lokalni skupnosti. Minister za kulturo Uroš Grilc je v okviru obiska v Občini Loška dolina napovedal spremembe tudi kar zadeva kompleks gradu Snežnik. Ministrstvo želi z razpisom prihodnje leto končno zagotoviti upravljavca turistične in gostinske infrastrukture v zdaj praznih grajskih pristavah, kar je nujno za delovanje kompleksa, še prej pa s partnerji pripraviti tudi

programsko nalogo celovite vsebinske zasnove kompleksa Snežnik.

Država je v obnovo gradu in grajskih pristav Snežnik doslej namreč vložila že 5,5 milijona evrov. Toda medtem ko z gradom upravlja Narodni muzej Slovenije, obnovljeni del pristav še vedno nima najemnika, čeprav so v preteklosti resni interesi že bili. Država je s Kovinoplastiko Lož, družbo pooblaščenko, celo podpisala

pogodbo, a je ostalo le pri tem, ker ministrstvo ni pridobilo uporabnega dovoljenja. Država z izjemo pobranih vstopnin, ki pa še zdaleč ne pokrivajo stroškov vzdrževanja gradu, tako še naprej ostaja brez dodatnih prihodkov, ob tem pa samo za vzdrževanje prazne pristave namenja 17.000 evrov letno. Obiskovalci romantičnega gradu, skritega pod snežniške gozdove, pa po obisku nimajo kje spiti niti kave. *Nadaljevanje na str. 4*

FOTO: PETRA TRČEK

Z RRA v svet podjetništva

Po uspešni prvi skupini sredi novembra drugi razpis za vključitev v projekt Podjetno v svet podjetništva

Projekt Podjetno v svet podjetništva se je iz Zasavja, kjer ga je izvajal tamkajšnji Regionalni center za razvoj, letos razširil v nacionalnega. V Notranjsko-kraški regiji so izvajanje projekta prevzeli sodelavci tukajšnje regionalne razvojne agencije.

Projekt Podjetno v svet podjetništva je namenjen predvsem mladim brezposelnim, do 35 leta starosti, z višjo ali visoko izobrazbo, ki bi želeli stopiti na podjetniško pot in uresničiti svojo podjetniško idejo. Kot pravi Jana Nadoh Bergoč z notranjsko-kraške RRA, pa vrat nekoliko starejšim kandidatom in kandidatom s srednješolsko izobrazbo ne zapirajo. »Razlog je predvsem v tem, da brezposelnost med mladimi v Notranjsko-kraški regiji ni tako zelo izrazita kot v nekaterih drugih regijah, imamo pa povečan delež brezposelnih v starostni skupini od 45 do 55 let,« pojasnjuje.

Projekt Podjetno v svet podjetništva financirata Evropski socialni sklad in Ministrstvo RS za družino, delo, socialne zadeve in enake možnosti, prvi v višini 85, drugi pa 15 odstotkov. Po besedah Nadoh Bergočeve projekt počasi dobiva na prepoznavnosti, s tem pa se povečuje tudi zanimanje zanj. »V Notranjsko-kraški regiji imamo sicer nekaj težav s pri-

dobivanjem ustrezne ciljne skupine, zaradi česar bomo ob prihajajočem pozivu skušali še okrepiti promocijske aktivnosti,« dodaja.

Prek programa RRA do samozaposlitve

V letošnjem letu so v projekt vključili dve skupini, vsaka je štela deset udeležencev, ki so se na RRA Notranjsko-kraške regije, d.o.o., zaposlili za obdobje petih mesecev. »V tem času prejemo minimalno plačo, imajo vse pravice in obveznosti, kot jih imamo ostali zaposleni na RRA, njihova glavna naloga pa je uresničitev poslovne ideje in priprava poslovnega načrta.« V prvih dveh mesecih običajno zelo intenzivno delajo predvsem na podjetniških znanjih (oblikovanje produktov, trženje, finance ...), potem se usmerijo še na podjetniške kompetence in predvsem na vstop udeležencev na trg. Cilj tako naravnane programa je samozaposlitev udeležencev po izstopu iz programa.

Izbira tematik temelji na individualnih potrebah udeležencev. »Ob začetku programa izvedemo z udeleženci psihološko testiranje ter individualne razgovore, na osnovi katerih oblikujemo načrt usposabljanja. V določeni meri ta vsebuje klasične tematike, ki jih mora poznati vsak podjetnik, preostanek programa pa je namenjen individualnim potrebam udeležencev,« pojasnjuje sogovornica. »Tudi pri izvajanju skupnih tematik smo pozorni na individualne potrebe udeležencev in v skladu s tem pričakujemo, da se izvajalci s svojim programom temu prilagodijo.«

Med udeleženci prve skupine, ki je s svojim delom na RRA Notranjsko-kraške regije zaključila junija, je pet že zaposlenih: ena udeleženka se je zaposlila v Zavodu Škocjanske jame, štirje pa so začeli s svojim podjetjem. Med njimi je Matej Kržič, ki v svojem podjetju Galator, s.p., deluje na področju interpretacije dediščine in turizma, Biljana Jankovič iz podjetja Bi-Creation, s.p., se ukvarja s

Druga skupina udeležencev projekta Podjetno v svet podjetništva.

fotografijo in grafičnim oblikovanjem, Nebojša Djekanović v okviru podjetja Enevia, s.p., oblikuje spletne rešitve, Lisa Pedersen Pavšič pa je v Pivki odprla Lisino štacuno s ponudbo lokalnih kmetijskih izdelkov in zdrave domače hrane.

»V letu 2014 načrtujemo zaposlitev treh skupin z desetimi udeleženci, program pa bo skrajšan na štiri mesece,« Nadoh

Bergočeva razkriva načrte. »Prvi razpis za vključitev udeležencev v projekt v letu 2014 predvidevamo sredi novembra, vse zainteresirane pa vabimo, da so pozorni na informacijo, ki bo objavljena na spletni strani www.rra-nkr.si oziroma, da se prijavijo na naše spletne novice, predvsem pa, da dobro razmislijo o svojih podjetniških idejah in o tem, kaj bi radi počeli v prihodnje.«

•Blanka Markovič Kocen

Vojaški pomen organizacije TIGR in Danilo Zelen

FOTO: ARHIV PVZ

Pivka – V Pivki je v soorganizaciji Vojaškega muzeja Slovenske vojske, Parkom vojaške zgodovine in Društva za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske potekal znanstveni posvet na temo organizacije TIGR, ki je delovala med obema svetovnjima vojnama na območju Primorske. Na srečanju so svoj čas posvetili tudi Danilu Zelenu, domoljubu in protifašistu, rojenemu v Senožečah, ki je s svojimi akcijami in delovanjem pomagal v boju proti fašizmu. Na srečanju so poleg predsednika Društva za negovanje rodoljubnih tradicij organizacije TIGR Primorske Marjana Bevka, župana Občine Pivka Roberta Smrdelja ter vodje Parka vojaške zgodovine Janka Boštjančiča vsak s svojim pogledom na TIGR in boj proti fašizmu spregovorili še: Martin Premk, Rok Filipčič, Gorazd Bajc, Josip Orbanič, Marta Ivašič, Borut Rutar, Blaž Torkar in Petra Trošt. Posvet, ki je pritegnil pretežno starejše prebivalce, je bil izjemna priložnost, da ljudje izvedo kaj novega ali pa le dobijo nov pogled na dogajanje v prvi polovici 20. stoletja ter na organizacijo TIGR in njene sodelavce. TIGR, ki je bila kratica za Trst, Istra, Gorica, Reka, je nastal v želji jugoslovansko državo

Dobro obiskan posvet o organizaciji TIGR v PVZ Pivka

obraniti pred Italijanskim okupatorjem in je med drugim skrbela tudi za prenos slovenske pisane besede, ki je bila v času okupacije prepovedana. •pš

Škotska v Pivki

Slovenska vas – Marjeta Marinčič, turistična vodnica po Notranjsko-kraški regiji, sicer pa fotografinja in velika ljubiteljica narave, je v novo odprtem Ekomuzeju Pivških presihajočih jezer predstavila svoj pogled na Škotsko, ki jo je skupaj s še devetimi udeleženci programa Leonardo da Vinci v organizaciji cerkniške Vitre obiskala v avgustu. Skozi potopisno predavanje Zelena dežela Škotska

je potegnila nekatere vzporednice z Notranjsko-kraško regijo in Zelenim krasom, ki je Škotski na nek način podoben. Predavateljica je poudarila, da so Škoti zelo skrbni do svojega okolja, ohranjanja stavbne, kulturne dediščine in tradicije. Pregovorna škotska skopost, pravi, ne drži, so pa izjemno varčni. Presenetilo jo je dejstvo, da ne dajejo poudarka številu obiskovalcev, ki obiščejo njihove znamenitosti in zanimivosti, saj se opirajo predvsem na dolgoročno delovanje in rezultate pričakujejo na dolgi rok.

Škoti tržijo praktično vse, vendar pa pri tem izpostavljajo ohranjanje okolja in nacionalnih biserov in niso pripravljene vsega prodajati za vsako ceno. Poleg predstavitve nekaterih destinacij, na katerih se je skupina seznanila z dobrimi praksami v turizmu, je Marinčičeva poudarila tudi pomen povezovanja, ki ga znajo ti, sicer konservativni Evropejci, še kako dobro izvajati v praksi. O dobrih praksah torej lahko govorimo takrat, ko naša dobrobit ne načenja dobrobiti drugega, temveč se le-te seštevajo v dober produkt ... •dš

Mlade ideje za boljšo Evropo

Postojna – Društvo mladinskih ceh je v sodelovanju s Šolskim centrom Postojna izvedlo projekt Mlade ideje za Evropo, katerega cilj je, da mladi skozi vodene delavnice iščejo inovativne rešitve za Evropo 2030 na področju novih energij ter se ob tem naučijo politične participacije in aktivnega udeleževanja v družbi. V projektne tedne so mladi razmišljali o inovativnih virih novih energij in s pomočjo strokovnjakov oblikovali predloge za oblikovalce politik, stroko in gospodarstvo. Kot so povedali v Društvu mladinskih ceh, se nekatere inovativne rešitve pridobivanja novih energij danes morda še zdijo neuresničljive, vendar dijaki verjamejo, da bo razvoj v prihodnosti omogočal njihovo uresničitev. Ena takšnih je na primer avtocesta, ki bi absorbirala energijo po njej vozečih avtomobilov. S pomočjo te energije bi napajali vzporedno postavljeno železnico. Mladi so si zamislili tudi poseben čevljev: vseboval bi baterijo, ki bi jo polnili s pomočjo hoje. Medtem ko bi hodili, bi vzmet polnila baterijo, ki bi jo lahko uporabljali v manjših napravah (mobilnikih, tablicah in podobnem). V prihodnosti bi lahko razvili tudi okna, ki bi absorbirala energijo sonca, obenem pa bila napolnjena z ogljikovim dioksidom, ki bi deloval kot izolacijski material za vso hišo. Tudi vsi zidovi bi bili napolnjeni s CO2. S tem bi pridobili zelo dobro izolacijo, ki bi vzdrževala notranjo temperaturo. Kot častni ambasadorji projekta so se zaključne prireditve in dinamične predstavitve rezultatov udeležili evropski poslanci Tanja Fajon in dr. Romana Jordan ter evropski poslanec dr. Milan Zver, mladim, ki so v simulaciji parlamentarne debate predstavili tudi svoje poglede na možne rešitve družbeno-ekonomskih težav, pa je prisluhnil tudi postojnski župan Jernej Verbič. Projekt poteka v 26 evropskih državah, finančno ga podpira Robert Bosch Stiftung iz Nemčije, v Sloveniji ga pa izvaja Društvo mladinskih ceh iz Ljubljane. •vrž